СМЕТНА ПАЛАТА

ОДИТЕН ДОКЛАД НА СМЕТНАТА ПАЛАТА
№ 0400313124

за извършен финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Брезник за 2023 г.

София, 2025 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията 3
Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет 4
Мнение 4
База за изразяване на мнение 4
Правно основание за извършване на одита 4
Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет 5
Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет 5
Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет 6
Некоригирани неправилни отчитания 7
Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби 10
Коригирани неправилни отчитания 10
Съществени недостатъци на вътрешния контрол 10
Приложение № 1 Опис на одитните доказателства 12

Списък на съкращенията

ГФО	Годишен финансов отчет
ЕБК	Единна бюджетна класификация
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
СБО	Сметкоплан на бюджетните организации
ДСД	Други сметки и дейности

ДО
ДОЦ. НАТАЛИЯ КИСЕЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
51-О НАРОДНО СЪБРАНИЕ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-Н ВАСИЛ УЗУНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА БРЕЗНИК

Част I. Докладване относно одита на консолидирания финансов отчет

Мнение

Сметната палата извърши финансов одит на консолидирания годишен финансов отчет на община Брезник, състоящ се от консолидиран баланс към 31 декември 2023 г., консолидиран отчет за приходите и разходите, консолидиран отчет за касовото изпълнение на бюджета, сметките за средствата от Европейския съюз и сметките за чужди средства за годината, завършваща на тази дата, както и приложение към консолидирания финансов отчет, включително пояснения за прилаганата счетоводна политика.

Сметната палата изразява мнение, че приложеният консолидиран годишен финансов отчет дава вярна и честна представа за консолидираното финансово състояние на община Брезник към 31 декември 2023 г. и за нейните консолидирани финансови резултати от дейността и консолидираните ѝ парични потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси.

База за изразяване на мнение

Сметната палата извърши одита в съответствие със Закона за Сметната палата и МСВОИ (1003-1810). Отговорностите на Сметната палата съгласно МСВОИ (1003-1810) са описани допълнително в раздела *Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет* от настоящия доклад. Сметната палата е независима от община Брезник в съответствие с *Етичния кодекс на Сметната палата*, като тя изпълни и своите други етични отговорности в съответствие с този кодекс. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на мнение.

Правно основание за извършване на одита

Сметната палата извърши одита на основание чл. 54 от Закона за Сметната палата, Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2024 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-04-03-131 от 16.09.2024 г., изменена със Заповед № ОД-04-03-139 от 02.10.2024 г. на Тошко Тодоров, заместник-председател на Сметната палата.

Отговорности на ръководството за консолидирания финансов отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този консолидиран финансов отчет в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане в публичния сектор, която се състои от стандартите, указанията и сметкоплана по чл. 164, ал. 1 и 3 от Закона за публичните финанси, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определи, че е необходима, за да даде възможност за изготвянето на консолидирани финансови отчети, които да не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на консолидирания финансов отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен когато бюджетната организация ще бъде закрита или нейната дейност ще бъде преустановена.

Отговорности на Сметната палата за одита на консолидирания финансов отчет

Целите на Сметната палата са да получи разумна степен на сигурност относно това дали консолидираният финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издаде одитен доклад, който да включва одитно мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че финансов одит, извършен в съответствие с МСВОИ (1003-1810), винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилните отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, ще окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този консолидиран финансов отчет.

Като част от финансовия одит в съответствие с МСВОИ (1003-1810), Сметната палата използва професионална преценка и запазва професионален скептицизъм по време на целия одит. Сметната палата също така:

- идентифицира и оценява рисковете от съществени неправилни отчитания в консолидирания финансов отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработва и изпълнява одитни процедури в отговор на тези рискове и получава одитни доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за изразяване на одитно мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получава разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработи одитни процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на бюджетната организация.

- оценява уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достига до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одитни доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на бюджетната организация да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако Сметната палата достигне до заключение, че е налице съществена несигурност, от нея се изисква да привлече внимание в одитния си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания в консолидирания финансов отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да изрази модифицирано мнение. Заключенията на Сметната палата се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одитния доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина бюджетната организация да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценява цялостното представяне, структура и съдържание на консолидирания финансов отчет, включително оповестяванията, и дали консолидираният финансов отчет представя стоящите в основата операции и събития по начин, който постига вярно и честно представяне.

Сметната палата комуникира с ръководството наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на финансовия одит и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които са идентифицирани по време на извършвания финансов одит.

Част II. Докладване във връзка с други законови и други отговорности – констатации при одита на консолидирания финансов отчет

В съответствие с чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата и МСВОИ 12 *Ползи от работата на върховните одитни институции – насочена към подобряване на живота на гражданите,* Сметната палата, за да отговори на очакванията на обществото и за да засили отчетността, прозрачността и интегритета на бюджетните организации, комуникира в одитния доклад констатираните неправилни отчитания, съществени недостатъци на вътрешния контрол и случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби, освен когато:

- дадена констатация се отнася за въпрос, който очевидно е без никакви последици за консолидирания финансов отчет;

- закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на дадена констатация; или

- в изключително редки случаи, Сметната палата реши, че дадена констатация не следва да бъде комуникирана в одитния доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последствия от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Включените в Част II на настоящия одитен доклад констатации не се отнасят за съществени неправилни отчитания и не описват случаи, в които Сметната палата не е в

състояние да получи достатъчни и уместни доказателства, за да достигне до заключение, че консолидирания финансов отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания. Поради това не се изисква модификация на одитното мнение.

Некоригирани неправилни отчитания

1. При извършените одитни процедури за проверка на счетоводното отразяване на капиталовите разходи се установи, че в отчетна група ДСД по сметка 2071 Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ в кореспонденция със сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД" са капитализирани разходи, в общ размер на 1 056 246 лв.,[1] като за основание на стопанските операции е посочено „Капитализирани в ДСД“, без да е конкретизиран съответния инфраструктурен обект, за който са извършени капитализираните разходи, без съответната аналитичност.

В отчетна група „Бюджет“, стопанските операции, свързани с придобиването на инфраструктурни обекти, са въвеждани в счетоводната система с отделни записи, в които е посочен инфраструктурния обект, за който се отнасят, но неправилно по дебита на сметки 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ и 2079 „Други дълготрайни материални активи в процес на придобиване“, вместо по съответните сметки от подгрупа 607 „Наеми и разходи за инфраструктурни обекти, земя и други активи и активи с художествена и историческа стойност“. За коригиране на неправилните отчитания са съставяни множество счетоводни записвания (включително и по метода „червено сторно“), които са с общи стойности и посочени основания „Изправление с/ка“, „Изправление оборот“, „Изправление СМР“ и др.

Към 31.12.2023 г., разходите са осчетоводени по сметки 6075 „Разходи за придобиване на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ и 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ с общи счетоводни операции, като в отчетна група ДСД са капитализирани чрез сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група "Други сметки и дейности".

Допуснато е за активите в процес на придобиване, капитализирани през 2023 г. в отчетна група ДСД, да не е организирана аналитична отчетност, което създава рискове от непълно и неточно натрупване на разходите на отделните инфраструктурни обекти по отношение на първоначалната им оценка. [2]

Организацията на счетоводния процес следва да гарантира проследимост, пълнота и достоверност на информацията, с цел осигуряване на увереност за предоставяне на надеждни обобщени данни на начислена и на касова основа за цялата първостепенна система.

Не са въведени контролни дейности относно проверка за наличие на идентичност на информацията от счетоводната система с тази от първичните счетоводни документи - основание за съставените счетоводни записвания.

Не са спазени изискванията на чл. 11, ал. 1 от Закона за счетоводството (ЗСч) за изграждане и поддържане на счетоводна система, която да осигурява всеобхватно хронологично регистриране на счетоводните операции, получаване на аналитична и обобщена информация по счетоводен път, представяща най-точно и по най-подходящ начин годишните финансови отчети на общината.

Не са спазени изискванията на чл. чл. 163 и 164 от ЗПФ за организиране на счетоводната отчетност в публичния сектор в съответствие с изискванията на ЗСч,

---

[1] с 32 бр. счетоводни операции

[2] Одитно доказателство № 6

ЗПФ, и указанията дадени от министъра на финансите, което е нарушение на бюджетната дисциплина по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на ЗПФ.

Допуснатото несъответствие е оценено по характер.

2. Собственият капитал на „Водоснабдяване“ ЕООД, гр. Брезник, отразен в окончателния баланс към 31.12.2023 г., е в размер на 760 929 лв., а салдото на аналитичната партида на дружеството по сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ е в размер на 919 918 лв., или със 158 989 лв. повече. Неравнението е в резултат от неправилно осчетоводена разлика в приблизителната счетоводна оценка на дела на инвестицията в капитала на дружеството след представянето през 2023 г. на окончателните финансови отчети за 2022 г.

Съставена е счетоводна операция по дебита на сметка 5111 „Мажоритарни дялове и акции в предприятия в страната“ и по кредита на сметка 7171 „Дялово участие във финансовия резултат на предприятия в страната с мажоритарно участие-нето“ със сума, в размер на 169 155 лв., вместо със сумата от 10 167 лв., която представлява печалбата за 2022 г. по окончателния баланс към 31.12.2022 г. на „Водоснабдяване“ ЕООД, гр. Брезник.[3]

Не са спазени дадените от министъра на финансите указания с т. 28.4. от ДДС № 20 от 2004 г., относно отчитане на дяловите участия в търговски дружества чрез прилагането на метода на собствения капитал.

С размера на допуснатото неправилно отчитане са завишени шифри 0051 „Дялове и акции“ от актива на баланса и 0718 „Приходи от дивиденти и дялово участие“ от Отчета за приходите и разходите към 31.12.2023 г.

3. Разходи, в размер на 63 962 лв., свързани с основен ремонт на сгради[4], неправилно са изписани на разход по сметка 6076 „Основен ремонт на инфраструктурни обекти чрез външни доставки“ в отчетна група "Бюджет" и без основание са капитализирани в отчетна група ДСД, по дебита на сметка 2071 "Незавършено строителство, производство и основен ремонт" в кореспонденция със сметка 7609 "Коректив за капитализирани активи в отчетна група ДСД"[5].

Не е спазено изискването за осчетоводяване на активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

С размера на допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0014 „ДМА в процес на придобиване“ в отчетна група ДСД и намален същия шифър в отчетна група

---

[3] Одитно доказателство № 1

[4] Изготвяне на обследване за енергийна ефективност на сградата на Общински исторически музей, гр. Брезник - 2 100 лв.; Изготвяне на конструктивно обследване с технически паспорт на ЦСРТ, гр. Брезник - 15 200 лв.; Изготвяне на обследване за енергийна ефективност на сградата на ЦСРТ, гр. Брезник - 5 100.00 лв.; Изготвяне на технически проекти за обекти: "Фотоволтаична централа с мощност 43,450 kW" върху покрива на сграда Административна – община Брезник и Фотоволтаична централа с мощност 102,3 kW" върху покрива на сграда СУ „Васил Левски“ Брезник“ - 13 722 лв.; Изготвяне на обследване за енергийна ефективност на сградите на община Брезник и СУ "Васил Левски" - гр. Брезник - 8 400 лв.; Изготвяне на технически проект за "Фотоволтаична централа с мощност 20 kW с. Гърло, Община Брезник" - 1 020 лв.; Изготвяне на технически проект за "Фотоволтаична централа с мощност 20 kW в ПИ 06286.501.408, гр. Брезник, Община Брезник" - 1 020 лв.; Ритуална зала Видрица -9 500 лв.

[5] Одитни доказателства № 4 и 5

„Бюджет“. Завишен е шифър 0660 „Разходи за активи, капитализирани в ДСД“ в отчетна група ДСД от Отчета за приходите и разходите.

4. Актив „Спортна зала и съблекалня“ (инв. № 1013), с отчетна стойност в размер на 47 784 лв., и балансова стойност към 31.12.2023 г. в размер на 44 683 лв., е признат през предходни отчетни периоди неправилно по сметка 2039 „Други сгради“ в отчетна група „Бюджет“, вместо по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД.

Следвало е към 31.12.2023 г. да се приложат указанията, дадени в т. 8.9 от ДДС № 20 от 2004 г. за коригиране на грешки от предходни отчетни периоди и сградата се отпише по кредита на сметка 2039 „Други сгради“ (с отчетната стойност) в кореспонденция със сметки 6992 „Намаление на нефинансови дълготрайни активи от други събития“, с балансовата стойност към 01.01.2023 г. в размер на 45 324 лв., и 2413 „Амортизация на сгради“ с размера на начислената амортизация към 01.01.2023 г. (2 460 лв.) в отчетна група „Бюджет“.

Активът следва да се признае в отчетна група ДСД по дебита на сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“ в кореспонденция със сметки 7992 „Увеличение на нефинансови дълготрайни активи от други събития“ и 2417 „Амортизация на инфраструктурни обекти“. Начислените през текущия период амортизации на сгради е следвало да се коригират по метода „червено сторно“.[6] След прекласифициране на активите, следва да се анализират параметрите на начислените разходи за амортизация, като при наличие на основание, същите да се променят (срок на годност, отчетна стойност, амортизируема стойност, годишна и месечна амортизационна квота и балансова стойност) в амортизационния план на общината, съответстващи на определения клас активи.

Съгласно дадените указания на МФ в тема № 8 от Коментари по методологически въпроси, при определяне на отчетната група (стопанска област), в която подлежат на отчитане нефинансовите дълготрайни активи, водещо следва да бъде каква дейност те ще обслужват. Анализът в конкретните случаи следва да акцентира върху това в коя отчетна група се извършват постоянни дейности, свързани с използването и потреблението на тези активи, респ. в коя отчетна група реално се ползват тези активи.

Обекти/активи, които имат характеристиката на „публични блага“ обикновено се свързват с: достъпност в потреблението им от други лица и практическа невъзможност за налагане на контрол върху достъпа и ползването на свързаните с тях изгоди. Подобни активи не са създадени основно да обслужват дейността на бюджетната организация, а са предназначени за колективно ползване, респ. съответните активи се отчитат в отчетна група ДСД по реда на т. 18 от ДДС № 14 от 2013 г. като инфраструктурни обекти по сметка 2202 „Инфраструктурни обекти“.

Като правило в отчетна група (стопанска област) „Бюджет“ се отчитат активите, пасивите, приходите и разходите, произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност на съответната бюджетна организация.

Не е спазено изискването за осчетоводяване на активите по сметки в съответствие с техния характер, съгласно СБО, утвърден от министъра на финансите с ДДС № 14 от 2013 г.

---

[6] Одитни доказателства 4 и 5

С допуснатото неправилно отчитане е завишен шифър 0011 „Сгради“ в отчетна група „Бюджет“ и намален шифър 0015 „Инфраструктурни обекти“ в отчетна група ДСД от актива на баланса. Намалени са шифри 0693 „Намаление на нефинансови активи от други събития“ в отчетна група „Бюджет“ и 0793 „Увеличение на нефинансови активи от други събития“ в отчетна група ДСД от Отчета за приходите и разходите.

Случаи на несъобразяване със законите и другите нормативни разпоредби

1. В структурата на община Брезник е изградено звено за вътрешен одит, като са предвидени две щатни бройки (ръководител на звено за вътрешен одит и един старши одитор), но към 31.12.2023 г., длъжностите не са заети. Обявявани са конкурси за назначаване на вътрешни одитори, но същите са прекратени, поради неявяване на кандидати.[7]

Не са спазени изискванията за минимална численост на звеното за вътрешен одит в общините, чийто бюджет надхвърля 10 млн. лв., регламентирани в чл. 14, ал. 2 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор.

2. Към 31.12.2023 г., в община Брезник не е създаден одитен комитет, въпреки че попада в обхвата на чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор.[8]

Не са спазени изискванията за задължително създаване на одитен комитет в общините, в които има изградено звено за вътрешен одит, регламентирани в чл. 18, ал. 1 от Закона за вътрешен одит в публичния сектор, във връзка с чл. 21 от ЗПФ, и във връзка с § 2 от допълнителните разпоредби на ЗПФ, което се счита за нарушение на бюджетната дисциплина.

3. Осредненото равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства (75.13 %) е с 0.21 на сто под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини (средно за страната), отчетена за последната година (75.35 %).[9]

Не са спазени изискванията на чл. 94, ал. 3, т. 7 във връзка с чл. 130а, ал. 1, т. 6 от ЗПФ, осредненото равнище на събираемост за данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства е под осреднената събираемост на двата данъка за всички общини, отчетени за последната година.

Коригирани неправилни отчитания

Не са коригирани неправилни отчитания.

Съществени недостатъци на вътрешния контрол

Контролните дейности в областта на счетоводната отчетност не обхващат всички рискове, свързани с отчитане на капиталовите разходи, капитализирането на НДА в

[7] Одитно доказателство № 2
[8] Одитно доказателство № 2
[9] Одитно доказателство № 3

отчетна група ДСД, участието на общината в капитала на търговски дружества, с което не са минимизирали риска от допускане на неправилни отчитания в община Брезник, цитирани в доклада.

В подкрепа на констатациите са събрани 6 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палата. При необходимост можете да се запознаете с тяхното съдържание на адрес: гр. Кюстендил, ул. „Демокрация“ № 44, ет. 2, Сметна палата, ИРМ-Кюстендил.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 54, ал. 14 от Закона за Сметната палата, с Решение № 014 от 14.01.2025 г. на Сметната палата и е изготвен в два еднообразни екземпляра, един за община Брезник и един за Сметната палата.

ЗА ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(Горица Грънчарова-Кожарева)
(съгл. Заповед № 154/08.04.2024 г.)

Приложение № 1 Опис на одитните доказателства

В таблицата е представен списък на одитните доказателства, подкрепящи констатациите, комуникирани в одитния доклад.

№	Одитни доказателства	Брой страници
01	Неправилно отчитане на капитала на търговските дружества - РД-ГФО 2.17.10; баланси на „Водоснабдяване“ ЕООД, гр. Брезник за 2022 г. и за 2023 г.; справка за участието на община Брезник в капитала на търговски дружества към 31.12.2023 г.	13
02	Непопълнени длъжности в ЗВО и несъздаден одитен комитет - 2.5 Въпросник; Заповед ЗВО - копие; Щатно разписание към 31.12.2023 г.	14
03	По-ниско осредненото равнище на събираемост на данъка върху недвижимите имоти и данъка върху превозните средства - РД-ГФО-2.17.3 за бюджетните показатели към 31.12.2023 г.	2
04	Неправилно осчетоводена Спортна зала в отчетна група „Бюджет“ – обяснителна записка; извлечение от счетоводната система; констативен протокол	3
05	Проверка на капитализираните активи в отчетна група ДСД - РД-ГФО-2.17.1; извлечения от счетоводната система; справка за салдото на сметка 2071 „Незавършено строителство, производство и основен ремонт“ към 31.12.2023 г.; обяснителна записка	16
06	Неправилно осчетоводяване на капиталовите разходи - РД-ГФО-2.17.2; ; извлечения от счетоводната система; протокол за капиталовите разходи.	33